

MEM-262 Παραμετρική Στατιστική

Τμήμα Μαθηματικών και Εφ. Μαθηματικών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

Διδάσκων : Κώστας Σμαραγδάκης

Ασκήσεις 4 : 20-11-2020

Άσκηση

Βρείτε την μορφή της συνάρτησης αποφάσεως Bayes ενός προβλήματος εκτίμησης παραμέτρου, για την συνάρτηση απώλειας:

$$L(\theta, d) = \begin{cases} a(\theta - d), & d \leq \theta \\ b(d - \theta), & d > \theta \end{cases} \quad a, b > 0$$

(για $a=b=1$ $L(\theta, d) = |d - \theta|$)

Ελαχιστοποίηση $r(\pi, d)$ $\Leftrightarrow$ Ελαχιστοποίηση $\int_{\theta} L(\theta, d(x)) \pi(\theta|x) d\theta = \varphi(d)$

$\varphi(d) = a \int_d^{\infty} (\theta - d) \pi(\theta|x) d\theta + b \int_{-\infty}^d (d - \theta) \pi(\theta|x) d\theta$. Θα ρωτάτε να βρούμε την παρααγωγο του φ ως προς d

$$\partial_d \int_d^{\infty} (\theta - d) \pi(\theta|x) d\theta = - \int_d^{\infty} \pi(\theta|x) d\theta$$

$$\partial_d \int_{-\infty}^d (d - \theta) \pi(\theta|x) d\theta = \int_{-\infty}^d \pi(\theta|x) d\theta$$

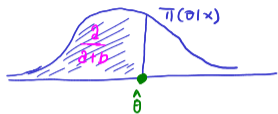
$$\varphi'(d) = 0 \Leftrightarrow a \int_d^{\infty} \pi(\theta|x) d\theta = b \int_{-\infty}^d \pi(\theta|x) d\theta \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \int_d^{\infty} \pi(\theta|x) d\theta = \frac{b}{a} \int_{-\infty}^d \pi(\theta|x) d\theta$$

$1 = \left[\int_{-\infty}^d \pi(\theta|x) d\theta + \int_{-\infty}^d \pi(\theta|x) d\theta \right]$

$$\int_{-\infty}^d \pi(\theta|x) d\theta = \frac{1}{1 + \frac{b}{a}} = \frac{a}{a+b}$$

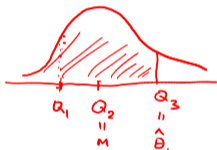

Παράδειγμα

Έστω $a=3$, $b=1$

Εάν υποεκτιμήσω το θ είναι 3 φορές χειρότερο από το να το υπερεκτιμήσω

$$\int_{-\infty}^d \pi(\theta|x) d\theta = \frac{3}{3+1} = \frac{3}{4}$$

Άσκηση

Έστω $X \sim \text{Bin}(n, \theta)$. Υπολογίστε την συνάρτηση αποφάσεως Bayes βασιζόμενοι σε μια μοναδική παρατήρηση της X και θεωρώντας ομοιόμορφη εκ των προτέρων κατανομή στο $[0, 1]$. Είναι minimax; Για $\theta \in (0, 1)$

$$L(\theta, d) = \frac{(\theta - d)^2}{\theta(1-\theta)}$$

$\theta \leftarrow$ ελαχιστοποιήστε

$$\int_{\Theta} L(\theta, d) \pi(\theta | x) d\theta \propto \int_0^1 \frac{(\theta - d)^2}{\theta(1-\theta)} \theta^x (1-\theta)^{n-x} d\theta = \int_0^1 \overbrace{(\theta - d)^2 \theta^{x-1} (1-\theta)^{n-x-1}}^{q(d)} d\theta$$

$$P(x; \theta) = \binom{n}{x} \theta^x (1-\theta)^{n-x}$$

$$\pi(\theta | x) \propto P(x; \theta) \cdot \pi(\theta) = \theta^x (1-\theta)^{n-x}$$

$$q'(d) = -2 \int_0^1 (\theta - d) \theta^{x-1} (1-\theta)^{n-x-1} d\theta = 0 \Leftrightarrow \int_0^1 \theta \theta^{x-1} (1-\theta)^{n-x-1} d\theta = d \int_0^1 \theta^{x-1} (1-\theta)^{n-x-1} d\theta \Rightarrow$$

$$\Rightarrow d(x) = \frac{\int_0^1 \theta \theta^{x-1} (1-\theta)^{n-x-1} d\theta}{\int_0^1 \theta^{x-1} (1-\theta)^{n-x-1} d\theta} = \frac{\int_0^1 \theta \frac{1}{B(x, n-x)} \theta^{x-1} (1-\theta)^{n-x-1} d\theta}{\int_0^1 \frac{1}{B(x, n-x)} \theta^{x-1} (1-\theta)^{n-x-1} d\theta} = \mathbb{E}_{(x, n-x)} \{\theta\} = \frac{x}{x+n-x} = \frac{x}{n}$$

$$\text{Άρα } d(X) = \frac{X}{n} \quad (\text{Bayes})$$

$$\left. \begin{aligned} & \text{Beta}(\alpha, b) \\ & f(x; \alpha, b) = \\ & = \frac{1}{B(\alpha, b)} x^{\alpha-1} (1-x)^{b-1} \\ & E(X) = \frac{\alpha}{\alpha+b} \end{aligned} \right\}$$

$$\begin{aligned}
 R(\theta, d) &= \mathbb{E}_\theta \left\{ \frac{(\theta - \frac{X}{n})^2}{\theta(1-\theta)} \right\} = \frac{1}{\theta(1-\theta)} \frac{1}{n^2} \cdot \mathbb{E}_\theta \left\{ (X - n\theta)^2 \right\} = \frac{1}{n^2} \frac{1}{\theta(1-\theta)} \text{Var}(X) = \\
 &= \frac{1}{n^2} \frac{1}{\theta(1-\theta)} n\theta(1-\theta) = \\
 &= \frac{1}{n} \quad \text{σταθερά ως προς } \theta.
 \end{aligned}$$

$$\left. \begin{aligned}
 &\text{για } \text{Bin}(n, \theta) \\
 &\mathbb{E}(X) = n\theta \\
 &\text{Var}(X) = n\theta(1-\theta)
 \end{aligned} \right\}$$

* Αν d Bayes για την ομάδα $\mathcal{R}(\theta, d) = c$ τότε d είναι minimax.

Proof
 Έστω ότι d δεν είναι minimax τότε $\exists d'$ τω $\sup_{\theta} R(\theta, d') < r(\pi, d) = c$

άρα $\exists \epsilon > 0$ τω $R(\theta, d') < c - \epsilon \quad \forall \theta$

$$\int_{\Theta} \pi(\theta) R(\theta, d') d\theta \leq \int_{\Theta} \pi(\theta) (c - \epsilon) d\theta$$

$$r(\pi, d') \leq c - \epsilon < r(\pi, d)$$

Άρα n d δεν μπορεί να είναι Bayes. Άρα!

Άρα n $d(X) = \frac{X}{n}$ είναι minimax.

Άσκηση

Σε ένα κρίσιμο στάδιο ανάπτυξης ενός νέου αεροπλάνου, πρέπει να ληφθεί απόφαση για να συνεχιστεί ή να εγκαταλειφθεί η ανάπτυξη. Η οικονομική βιωσιμότητα του έργου καθορίζεται από την παράμετρο θ , $0 < \theta < 1$. Το έργο είναι κερδοφόρο εάν $\theta > 1/2$. Ένα δεδομένο x παρέχει πληροφορίες για θ .

Εάν $\theta < 1/2$, το κόστος (θα καλυφθεί από τους φορολογούμενους) για τη συνέχιση του έργου είναι $(1/2 - \theta)$ (σε μονάδες δισεκατομμύρια δολάρια), ενώ εάν $\theta > 1/2$ θα είναι μηδέν (το έργο θα ιδιωτικοποιηθεί εάν είναι κερδοφόρο).

Εάν $\theta > 1/2$ το κόστος εγκατάλειψης του έργου είναι $(\theta - 1/2)$ (λόγω διακανονισμών για την αγορά του αεροπλάνου από τους Γάλλους), ενώ εάν $\theta < 1/2$ είναι μηδέν. Γράψτε τη συνάρτηση απόφασης Bayes ως προς την μέση τιμή του θ δεδομένου του x .

Ο υπουργός έχει αρχική πεποίθηση που δίνεται από την πυκνότητα πιθανότητας $6\theta(1 - \theta)$, ενώ ο πρωθυπουργός έχει $4\theta^3$. Το πρωτότυπο αεροπλάνο υποβάλλεται σε (ανεξάρτητες) δοκιμές, κάθε μια έχει πιθανότητα θ επιτυχίας και τα δεδομένα x εκφράζουν τον συνολικό αριθμό δοκιμών για να επιτευχθεί το πρώτο επιτυχές αποτέλεσμα. Για ποιες τιμές του x θα προέκυπτε σοβαρή διαφωνία;

$$\lambda = \{0, 1\}$$

$\downarrow$ επιλογή
 $\uparrow$ συνέλιξη

$$d: X \rightarrow \lambda$$

$$L(\theta < 1/2, d) = \begin{cases} (1/2 - \theta) & , \alpha v d=1 \\ 0 & \alpha v d=0 \end{cases}$$

$$L(\theta > 1/2, d) = \begin{cases} 0 & , \alpha v d=1 \\ (\theta - 1/2) & , \alpha v d=0 \end{cases}$$

Θελοῦμε να βρούμε ποια είναι η τιμή d που μεγιστοποιεί την $\varphi(d) = \int_{\theta} L(\theta, d) \pi(\theta|x) d\theta =$

$$= \int_0^{1/2} d(1/2 - \theta) \pi(\theta|x) d\theta + \int_{1/2}^1 (1-d)(\theta - 1/2) \pi(\theta|x) d\theta$$

Εάν $d=0$ τότε $\varphi(0) = \int_{1/2}^1 (\theta - 1/2) \pi(\theta|x) d\theta$

Εάν $d=1$ τότε $\varphi(1) = \int_0^{1/2} (1/2 - \theta) \pi(\theta|x) d\theta$

Επιπλέον θέλουμε να βρούμε $\varphi(0) < \varphi(1)$

$$\int_0^{1/2} (1/2 - \theta) \pi(\theta|x) d\theta > \int_{1/2}^1 (\theta - 1/2) \pi(\theta|x) d\theta \Leftrightarrow$$

$$\Leftrightarrow \frac{1}{2} \int_0^{1/2} \pi(\theta|x) d\theta - \int_0^{1/2} \theta \pi(\theta|x) d\theta > \int_{1/2}^1 \theta \pi(\theta|x) d\theta - \frac{1}{2} \int_{1/2}^1 \pi(\theta|x) d\theta$$

$$\Leftrightarrow \int_0^1 \theta \pi(\theta|x) d\theta < \frac{1}{2} \int_0^1 \pi(\theta|x) d\theta = \frac{1}{2}$$

$$\mathbb{E}_{\pi}(\theta|x) < \frac{1}{2}$$

$$\pi_M(\theta) = 6\theta(1-\theta)$$

$$\pi_{PM}(\theta) = 4\theta^3$$

$$X \sim \text{Ge}(\theta) \quad p(x; \theta) = \theta(1-\theta)^{x-1}$$

M

$$\pi_M(\theta|x) \propto p(x; \theta) \pi_M(\theta) \propto \theta(1-\theta)^{x-1} \theta(1-\theta) = \theta^2(1-\theta)^x = \theta^{3-1}(1-\theta)^{(x+1)-1}$$

$$\theta_M|x \sim \text{Beta}(3, x+1)$$

$$\hat{\theta}_M = \frac{3}{3+x+1} = \frac{3}{4+x} < \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow x > 2$$

PM

$$\pi_{PM}(\theta|x) \propto p(x; \theta) \pi_{PM}(\theta) \propto \theta(1-\theta)^{x-1} \theta^3 = \theta^{5-1}(1-\theta)^{x-1}$$

$$\theta_{PM}|x \sim \text{Beta}(5, x)$$

$$\hat{\theta}_{PM} = \frac{5}{5+x} < \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow x > 5$$

